

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА**

Факультет культури і мистецтв

Кафедра театрознавства та акторської майстерності

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної (магістерської) роботи

Тема магістерської роботи : «Теоретичні та практичні аспекти акторської майстерності (роль Стенлі Ковальського у виставі «Трамвай «Бажання» за п'єсою Теннессі Вільямса, режисер І.Білиць)

Виконав: студент II курсу, групи КМММ-21

Галузі знань Культура і мистецтво

спеціальності 026 Сценічне мистецтво

Акторське мистецтво драматичного театру і кіно

Ступінь вищої освіти магістр

Кичма Степан Миколайович

Керівник : доцент Воловецька Галина Степанівна

Львів – 2024

*До редакції
12.12.2024р.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМС. ПРОВІДНИЙ ДРАМАТУРГ ХХ СТОЛІТТЯ.....	7
1.1. Теннессі Вільямс. Становлення творчої особистості. Шлях митця.....	7
1.2. Походження жанру психологічної драми.....	11
1.3. «Передпостмодернізм», як художньо-філософська основа драматургії Теннессі Вільямса	14
1.4. Теннессі Вільямс. Пластичний театр.....	16
РОЗДІЛ II. ДРАМАТУРГІЯ Т. ВІЛЬЯМСА У ПРАКТИКАХ ТЕАТРУ ФРАНКА	19
2.1 «Трамвай «Бажання» Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка, режисер Іван Уривський	19
2.2 «Скляний звіринець» Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка, режисер Тетяна Аркушенко	22
РОЗДІЛ III. ПРАКТИЧНА РОБОТА НАД РОЛЛЮ.....	25
3.1 Застільний період.....	25
3.2 Робота над роллю.....	27
3.2.1 Біографія, тип темпераменту персонажа	27
3.2.2 Методика створення акторського образу. Робота над персонажем.....	29
3.3. Робота з режисером.....	35
3.4 Робота з партнером.....	37
3.5 Вистава.....	38
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	42
ДОДАТКИ.....	45

ВСТУП

Людина, з самого дитинства є «слабкою» що в фізичному, що у психологічному плані, впродовж життя вона набуває свою індивідуальність, формується її особистість, а згодом у неї виробляється «імунітет» на довколишній світ. Звісно, все залежить від оточення, виховання батьків чи родичів. Кожен, в будь який час, потребує любові та душевного тепла, це дуже важливі фактори, які малюють подальше наше майбутнє. На жаль, чи на щастя, ми не можемо обирати де і коли ми народимось, яка у нас буде матір чи батько, який соціальний статус, чи яка у паспорті буде країна. Але, ми однаково маємо можливість саморозвитку та виявлення себе як сильної незалежної особистості, для того щоб в майбутньому дати своїм потомкам сильний психологічний фундамент, який стане для них опорою.

Саме тому, ми кидаємо виклик довколишньому світу: боремось з його правилами, заперечуємо усталені догми і нормативи, намагається випередити час, або зануритись у минуле, для того щоб не повторити помилки в майбутньому. Ці та інші причини у різні часи зумовлювали виникнення мистецтв, які, виявляючи волю їх творців, звеличували чи, навпаки, зневажали реалії своєї епохи та навіть культури. Такі митці протестували не тільки проти суспільних традицій чи інших людей, а й проти самих себе.

Драматургічне мистецтво під впливом розвитку багатьох сфер перебуває в постійному розвитку. Стрімко створюються нові напрямки, які або спираються на досягнення минулого, або ж кардинально від них різняться.

Саме таким у своїй творчості поставав Теннессі Вільямс – драматург, який своїми творами мав владу змінювати кругозір людей, своєю брутальністю персонажів він показував, як не треба проявляти тварину силу, або ж навпаки таким чином ховатись від жорстокого світу, або ж душевною тонкістю, оголенням душі він вказував, що в світі існує те «хороше», задля чого потрібно боротись і перемагати. Теннессі, на власному життєвому

досвіді, відкрив багато тем , які резонують і зараз, і будуть актуальними ще не одне століття.

Актуальність дослідження та доцільність роботи над роллю і у створенні вистави за класикою світового рівня – «Трамвай «Бажання» Теннессі Вільямса, в режисурі – І. Білиця , полягає в хорошій драматургії матеріалу та його актуальності та неповторності. Творчість Т. Вільямса , яка завжди була потрібною, вона випереджувала свою епоху, постійно привертаючи до себе увагу завдяки багатству змістовності та емоційних градацій, зокрема – відтворенню внутрішнього світу персонажів, та глибокому зануренню в наше, буцімто « буденне життя». Вільямс, буквально через призму власного досвіду розглядав феномен людини, досліджував поведінку, та реакції на різні ситуації з життя , виходячи з різного характеру людини, та щоразу піднімав у своїй творчості гострі соціокультурні зв'язки. Виходячи з цього, потреба у дослідженні є не тільки актуальною, а й необхідною для осягнення різних ракурсів драматургічного напрацювання автора, а також узагальнення та систематизації існуючих напрацювань з даної проблеми.

Головною метою у написанні наукової роботи є спроба показати зв'язок між різними підходами до інтерпретації твору у різний час.

Об'єктом дослідження є п'єса Теннессі Вільямса «Трамвай «Бажання»: жанрова приналежність, інтерпретації, тематика п'єси.

Предметом дослідження є персонаж Стенлі Ковальські, вплив соціального походження та життєвих подій у формуванні його характеру, його існування з іншими персонажами, зокрема в родині та в соціумі.

Виходячи з визначення предмету і мети, накреслені такі **завдання дослідження:**

- Дослідити творчу діяльність драматурга та становлення його як особистості, творчий шлях митця;
- Дослідити зародження психологічної драми, як окремого цільного напрямку в культурному просторі світового мистецтва;

- Дослідити «Передпостмодернізм», як основу художньо-філософської драматургії Теннессі Вільямса;
- Окреслити ключові пункти пластичного театру в роботі Т.Вільямса;
- Проаналізувати постановки вистав у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка за творчістю драматурга, а саме «Трамвай «Бажання» режисера І. Уривського , та «Скляний звіринець » режисерки Т. Аркушенко;
- Визначити провідні теми п'єси;
- Дослідити та пропрацювати ключові пункти роботи над роллю, а саме: Застільний період; біографія, тип темпераменту персонажа; методика створення акторського образу.
- Проаналізувати роботу з режисером та партнером, та дослідити вже готову роботу «Трамвай «Бажання», режисера І. Білиця у виконанні студентів групи КМAM -21с

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Магістерська робота виконувалася у зв'язку з постановкою вистави «Трамвай «Бажання»» І магістерського курсу, ЛНУ ім. І. Франка, факультету Культури і мистецтв , групи КМAM- 11с, з режисером І. Білицем.

Теоретико-методологічною основою магістерської роботи є загальні наукові методи та принципи аналізу: історизм, контекстуальність, порівняння, систематизація, узагальнення одержаних результатів.

Теоретичною основою дослідження стали праці: Івани Чаббак, Єжи Гротовського, Леся Курбаса, Бертольда Брехта, Вальдемара Пансо, Богдана Козака, також наукові статі , рецензії та інша література, яка теж мала місце в дослідженні, але в меншій мірі вплинула на висвітлення основних його положень.

Методи дослідження обумовлені специфікою теми дослідження і ґрунтуються на принципах історичного аналізу, опису і дієвому аналізу п'єси та ролі. Їх структуризація, осмислення рефлексій та інтерпретацій у площині

театральної естетики, відпрацювання понятійно-категорійного апарату зумовило застосування аналітичного методу.

Структура роботи. Робота складається із Вступу, 3 розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (29) та додатків. Повний обсяг магістерського дослідження –48 сторінок (42 сторінок – основна частина)